

NÂNG CAO KHẢ NĂNG CÓ VIỆC LÀM CỦA SINH VIÊN TỐT NGHIỆP

GIAN TRUẬN TRÊN CON ĐƯỜNG TÌM KIẾM VIỆC LÀM

Thực hiện chỉ thị 296/CT-TTg năm 2010 của Thủ tướng Chính phủ về đổi mới quản lý giáo dục đại học giai đoạn 2010 – 2012, trong đó nhấn mạnh “phát triển quy mô giáo dục đại học phải đi đôi với đảm bảo và nâng cao chất lượng đào tạo”. Nâng cao chất lượng nhằm đáp ứng nhu cầu của xã hội cần dựa trên các điều tra về hiện trạng việc làm của sinh viên tốt nghiệp.

Hàng năm, gần 400 trường đại học, cao đẳng trong cả nước cung cấp cho xã hội hàng trăm ngàn sản phẩm đào tạo. Mơ ước có một việc làm đúng năng lực được đào tạo không đơn giản khi không biết tương ứng nhu cầu tìm việc - nhu cầu tuyển dụng. Mùa ra trường cũng là mùa tuyển dụng của các công ty, thông tin tuyển dụng rất nhiều trên các trang web việc làm. Số lượng công việc nhiều nhưng số người đi xin việc cũng nhiều không kém.

Nhiều sinh viên chọn phương án rải hồ sơ ở nhiều vị trí tuyển dụng để tìm được việc làm đúng chuyên môn hoặc mở rộng cơ hội cho mình bằng việc “lấn sân” sang

VỚI TRÁCH NHIỆM CAO TRƯỚC XÃ HỘI, LUÔN ĐẶT NHU CẦU XÃ HỘI Ở MỘT VỊ TRÍ XỨNG ĐÁNG TRONG MỤC TIÊU VÀ HÀNH ĐỘNG, ĐHQGHN CAM KẾT MẠNH MẼ VỀ SẢN PHẨM ĐÀO TẠO ĐÁP ỨNG NHU CẦU CỦA THỊ TRƯỜNG LAO ĐỘNG. CHÍNH VÌ VẬY, NÂNG CAO KHẢ NĂNG CÓ VIỆC LÀM CỦA SINH VIÊN TỐT NGHIỆP LÀ VẤN ĐỀ ĐANG ĐƯỢC ĐHQGHN RẤT QUAN TÂM.

một số ngành gắn với ngành đã được đào tạo hoặc do không tìm được việc làm như ý nhiều sinh viên ra trường đã phải chọn giải pháp học tiếp văn bằng hai và bậc cao hơn.

Để làm lá chắn cho tình trạng “ế việc”, Thanh Phương, tốt nghiệp Trường Đại học Bách khoa quyết định theo học văn bằng 2 chuyên ngành ngoại ngữ mặc dù chưa xác định được việc học này có thể giúp gì cho công việc trong tương lai.

Ngọc Mai cử nhân Trường Đại học Văn hóa tiếp tục con đường học tập, Ngọc Mai hi vọng rằng với cấp học cao hơn thì sẽ

dễ dàng hơn trong việc tìm kiếm việc làm. Nhưng bên cạnh đó Mai cũng lo lắng tâm sự: “Học xong cao học, không biết em sẽ phải làm gì nếu chưa tìm được việc làm”.

Có nhiều ý kiến của các nhà tuyển dụng cho rằng, kĩ năng thực hành, làm việc theo nhóm, xử lí thông tin hay trình độ ngoại ngữ, tin học của sinh viên còn thấp, đây là một trong những nguyên nhân làm hạn chế khả năng có việc làm của sinh viên. Theo ông Phạm Văn Phúc, Trưởng phòng Nhân sự Công ty Sơn Long cho biết: “Sinh viên hiện nay cần trang bị nhiều hơn nữa kiến thức thực hành, kỹ năng làm việc theo nhóm, kỹ năng xử lí thông tin, kỹ năng giao tiếp, ngoại ngữ và tin học mới có thể đáp ứng được nhu cầu việc làm hiện nay”.

GIẢI PHÁP TỪ PHÍA ĐƠN VỊ ĐÀO TẠO

Về lý thuyết, thị trường lao động được cấu thành bởi ba yếu tố là cung sức lao động, cầu sức lao động và giá cả sức lao động. Hoạt động của thị trường lao động chịu sự chi phối của các quy luật cung - cầu và quy luật giá trị giống như các thị trường hàng hóa thông thường khác. Vì vậy, bài toán nâng cao khả năng có việc làm cho sinh viên tốt nghiệp ra trường phụ thuộc

rất nhiều yếu tố từ quy mô và tốc độ tăng dân số, vấn đề đào tạo nghề nghiệp, tốc độ tăng trưởng kinh tế và năng lực sản xuất,...

Kết quả nghiên cứu tình hình việc làm của sinh viên tốt nghiệp ở ĐHQGHN từ năm 2003 đến 2007 cho thấy tín hiệu đáng mừng. Có đến 48% số sinh viên có việc làm trong vòng 3 tháng sau khi tốt nghiệp, 75% số sinh viên có việc làm trong vòng 6 tháng và 90% có việc làm trong vòng 12 tháng. Tỷ lệ thất nghiệp của sinh viên tốt nghiệp là 1,92%. Trong khi đó theo thống kê của Bộ Lao động – Thương binh – Xã hội năm 2004 thì tỷ lệ thất nghiệp đối với lao động tốt nghiệp đại học, cao đẳng và trung học chiếm từ 3,8-4,4%. Trong bối cảnh hiện nay, chỉ có chưa đến 20% sinh viên tốt nghiệp đại học làm việc đúng chuyên ngành, thi ở ĐHQGHN, các tân cử nhân làm việc đúng chuyên môn lại ở tỷ lệ cao ở hầu hết các ngành. Trên 85% đối với các ngành của Trường ĐHKHTN, trên 70% đối với các ngành của Trường ĐHKHXH&NV, thậm chí đạt trên 90% đối với ngành Tiếng Anh Sư phạm.

Với trách nhiệm cao trước xã hội, luôn đặt nhu cầu xã hội ở một vị trí xứng đáng trong mục tiêu và hành động, ĐHQGHN cam kết mạnh mẽ về sản phẩm đào tạo đáp ứng nhu cầu của thị trường lao động. Chính vì vậy, nâng cao khả năng có việc làm của sinh viên tốt nghiệp là vấn đề ĐHQGHN đang rất quan tâm. Hội nghị lần thứ 7 Ban chấp hành Đảng bộ ĐHQGHN khóa IV vừa qua đã thảo luận chuyên đề “Nâng cao khả năng có việc làm của người học đáp ứng yêu cầu phát triển của đất nước”. Hội nghị đã đặt ra mục tiêu, nâng cao tỷ lệ sinh viên ĐHQGHN có việc làm đúng nghề đào tạo và được trả lương cao sau khi tốt nghiệp. Để đạt được điều đó, Hội nghị đã thông qua các biện pháp tổng thể, khai thác các tiềm năng, tăng cường liên thông liên kết phát huy sức mạnh và tính đặc thù của các thành viên của ĐHQGHN tạo môi trường thực hành kỹ năng, rèn luyện chuyên môn, giáo dục thái độ, tích lũy kinh

nghiệm làm việc và kết nối với đơn vị sử dụng lao động. Theo PGS.TS Lê Kim Long – Trưởng Ban Tổ chức Cán bộ “Có nhiều việc cần làm để thực hiện được mục tiêu nâng cao khả năng có việc làm cho người học khi tốt nghiệp. Thứ nhất, thay đổi quy mô đào tạo cho phù hợp với nhu cầu xã hội bằng việc hỗ trợ mạnh mẽ các ngành khó tuyển nhưng cần cho xã hội trong đó có một số ngành khoa học cơ bản; mở một số ngành mới mà xã hội đang cần, nhất là các ngành học có tính liên ngành, độc đáo; mở rộng và phát triển mô hình đào tạo bằng kép, ngành kép. Bên cạnh đó, các đơn vị đào tạo kết hợp chặt chẽ với các nhà tuyển dụng để tổ chức đào

theo đơn đặt hàng, theo địa chỉ. Thứ hai, đổi mới nội dung và chương trình đào tạo tiếp cận theo hướng hiện thực hóa kiến thức, nghề nghiệp hóa trình độ bên cạnh thế mạnh trang bị kiến thức cơ bản của các ngành trong ĐHQGHN. Hoàn thiện chương trình đào tạo theo chuẩn đầu ra cho từng chương trình đào tạo. Tăng cường đào tạo năng lực ngoại ngữ, tin học và kỹ năng mềm. Thứ ba, thay đổi mạnh mẽ về phương pháp giảng dạy, dạy kỹ năng tích hợp vào việc dạy kiến thức. Thứ tư, đổi mới phương pháp kiểm tra, đánh giá để không chỉ nhằm đánh giá kiến thức mà nhằm thúc đẩy học tập và nghiên cứu. Thứ năm, tăng cường bồi dưỡng đội ngũ giảng viên; giảng viên vừa là đạo diễn vừa là diễn viên trong các hoạt động giảng dạy, nghiên cứu; Tâm và tầm của giảng viên thể hiện ở khâu chuẩn bị và khả năng “diễn”. Thứ sáu, đổi mới công tác hướng nghiệp và hỗ trợ việc làm, kết hợp 3 - 5 nhà: nhà trường – nhà

nước – nhà doanh nghiệp – nhà nghiên cứu – nhà tài trợ” đây là khâu cần đổi mới mạnh mẽ để 4 nhà có cơ hội thực sự cùng với nhà trường thúc đẩy toàn bộ quá trình đào tạo từ việc đầu tư cho tuyển sinh, triển khai đào tạo, kiểm tra đánh giá, thu nhận sản phẩm và phản hồi ý kiến cải tiến”.

Thực hiện các phong trào 5 xung kích phát triển kinh tế - xã hội và bảo vệ Tổ quốc và 4 đồng hành với thanh niên lập thân, lập nghiệp, Ban Chấp hành Đoàn TNCS Hồ Chí Minh ĐHQGHN đang đồng hành với sinh viên trong hướng nghiệp, dạy nghề và giải quyết việc làm. Anh Nguyễn Hải Minh – Phó Bí thư Đoàn Thanh niên ĐHQGHN – cho biết: “Hiện nay, để hỗ trợ sinh viên sẵn sàng hành trang đáp ứng yêu cầu nhà tuyển dụng sau khi tốt nghiệp, Đoàn Thanh niên đã triển khai chương trình tạo môi trường giúp sinh viên rèn luyện kỹ năng thông qua các hoạt động của Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên. Theo đó, sinh viên tham gia trực tiếp hơn, có trách nhiệm hơn, chủ động hơn vào các hoạt động Đoàn Hội, từ đó nâng cao năng lực, kỹ năng của mình. Ngoài ra, Đoàn Thanh niên

còn là một đầu mối giúp sinh viên kết nối với các đơn vị sử dụng lao động, tạo thêm nhiều cơ hội thực tập và việc làm cho sinh viên ngay trước khi ra trường”.

Huy động mọi nguồn lực, nâng cao chất lượng đào tạo và hội nhập quốc tế thể hiện qua chất lượng đầu ra, hướng tới nhu cầu xã hội. Đây là chủ trương thống nhất của ĐHQGHN nhằm nâng cao khả năng có việc làm cho người học tốt nghiệp ở ĐHQGHN. Chủ trương này cần được phổ biến đến mọi thành viên trong gia đình ĐHQGHN để mỗi người vì mọi người và mọi người vì mỗi người xây dựng ĐHQGHN thành ngôi nhà mơ ước, xuất phát điểm cho thành công trong tương lai của mỗi người học.

VIỆT HÀ